

1. Název příspěvku: Datový sklad kraje Vysočina

2. Autor zprávy:

Ing. Michal Šulc, vedoucí odboru analýz Kraje Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava, tel.: 564 602 331, e-mail: sulc.m@kr-vysocina.cz

3. Stručný popis organizace (nebo organizací) kde bylo řešení aplikováno

Kraj Vysočina je veřejnoprávní korporací, orgány kraje jsou krajský úřad (cca 380 zaměstnanců), rada kraje (9 radních), zastupitelstvo kraje (45 zastupitelů) a hejtman kraje. Kraj rovněž zřizuje 140 příspěvkových organizací, které jsou jeho „prodlouženou rukou“ při zajišťování veřejných statků. V příspěvkových organizacích kraje je zaměstnáno cca 11 000 zaměstnanců. Řešení bylo (je) aplikováno na krajském úřadě, s dosahem na ostatní orgány kraje včetně příspěvkových organizací.

Identifikujte organizaci, která Vám pomohla řešení zavést

Řešení je aplikováno přírůstkovou metodou po etapách. Dodavatelem 1. etapy byla firma Asseco Czech Republic, a.s. (dříve PVT, a.s.). V průběhu 1. etapy výstavby došlo k nasazení technologie a důležitému přenosu know-how na zaměstnance krajského úřadu. Další etapy výstavby jsou realizovány zaměstnanci krajského úřadu. 4 etapa (Ekonomika krajského úřadu) byla realizována zčásti firmou GORDIC s.r.o.

4. Popis řešení

4.1 Souhrn:

Co je podstata tohoto řešení?

Podstatou řešení je zavedení metod business inteligence do informačního systému kraje Vysočina. Je vybudována centrální databáze (datový sklad), kam jsou ve stanovených intervalech načítána data z různých oblastí působnosti kraje. Obsah datového skladu je postupně rozšiřován. V datovém skladu jsou data uložena specifickou metodou (OLAP objekty), která umožňuje rychlou analýzu a snadnou dosažitelnost dat pro zaměstnance úřadu. Data se automaticky čistí, integrují, kontrolují a rovněž většina dosud ručně prováděných výpočtů je nyní prováděna strojově. V konečném důsledku tak mimo jiné:

- dochází k rapidní úspoře času (a nákladů), kdy většinu dosud ručně zpracovávaných dat a reportů je schopen zastat stroj,
- těžiště práce s daty se přesouvá od „vytváření tabulek“ ke skutečné analýze dat,
- data jsou přístupná komukoliv a de facto kdekoliv,
- zvyšuje se vypovídající schopnost dat, je možné zadávat křížové dotazy napříč různými databázemi,
- dochází k odstraňování duplicit při zpracovávání dat a vzniká jednotná datová platforma pro analýzy nejrůznějšího typu.

Uveďte klíčová slova, která jej nejlépe vystihují

business inteligence, zpracování dat, automatizace procesů, efektivnost fungování veřejné zprávy, informační systém

K jakým kritériím a subkritériím modelu CAF má vztah (pokud je to možné stanovit)?

Můžeme říci, že datový sklad je úzce spojen s modelem CAF. Je to totiž univerzální nástroj pro měření dosahování kritérií modelu, rovněž je úzce spjat se zvyšováním efektivnosti činnosti organizace, procesním řízením a měřením dosahování strategických cílů organizace (např. plánované zavádění metody BSC).

4.2 Důvod a cíle:

Co bylo důvodem pro vznik řešení a jaké byly jeho cíle?

Důvodem implementace řešení byl neustále se zvyšující objem dat nutných pro rozhodování kraje a neúměrné náklady spojené s jejich zpracováním. Byly stanoveny následující cíle řešení:

- prohloubení a rozšíření informačních nástrojů kraje Vysočina směrem k obcím, příspěvkovým organizacím, občanům kraje, zaměstnancům a managerům kraje, tzn. efektivní a uživatelsky snadné zpřístupnění všech relevantních dat krajské úrovně veřejné správy zainteresovaným subjektům,
- zvýšení využitelnosti, výtěžnosti a vypovídající hodnoty krajských informací, zkvalitnění a zrychlení rozhodovacích procesů kraje Vysočina,
- zvýšení efektivity fungování krajského úřadu, zejména v oblasti zpracování dat - automatizace a unifikace dotčených procesů.

Byly tyto cíle měřitelné?

Cíle jsou částečně měřitelné a k jejich měření jsou používány zejména následující ukazatele (jde o kontinuální proces):

- počet interních přístupů do datového skladu kraje Vysočina,
- počet externích přístupů na WWW „Analytické a statistické služby kraje Vysočina“,
- úspora práce zaměstnanců krajského úřadu v člověkodnech.

Pokud ano, byly měřeny / kvantifikovány?

Částečně ano

4.3 Implementace:

Jaké byly do řešení zapojené hlavní zainteresované strany?

Interní uživatelé:

Výstavba jednotlivých etap probíhá týmovou spoluprací napříč úřadem, tým vždy definuje rozsah zpracovávané oblasti, požadované výstupy a přidanou hodnotu, které má být zpracováním dosaženo. Činnost týmu reflektuje rovněž požadavky z řad manažerů krajského úřadu i radních.

Externí subjekty:

Externí subjekty jsou zapojovány zatím pouze coby poskytovatelé dat. Vznikem specializované webové stránky může na data dosáhnou od září 2007 i veřejnost, rovněž je plánováno vytvoření specializované sekce pro příspěvkové organizace kraje.

Kdo byl za řešení zodpovědný?

Za provozní i technickou část výstavby datového skladu bylo zodpovědné analytické oddělení odboru interního auditu (nyní samostatný odbor analýz) a oddělení správy databází a aplikací odboru informatiky.

Jaké nástroje / prostředky / metody byly použity?

Technické řešení (hardware a software) bylo dostatečně popsáno v přihlášce do soutěže, v průběhu implementace byly z hlediska organizace použity následující postupy:

- Projektové řízení
Na výstavbu datového skladu je pohlíženo striktně objektově. Existuje stálý neformální tým, složený ze zástupců vedení úřadu, odboru informatiky a odboru analýz, který koordinuje rozvoj datového skladu v mezích radou schválené Strategie rozvoje datového

skladu. K zabezpečování konkrétních etap jsou jmenovány speciální týmy, složené z odborníků na danou problematiku z různých odborů.

– Zpětná vazba

Důraz je rovněž kladen na dostatečný prostor pro zpětnou vazbu ze strany managementu úřadu a pružnost řešení v případech nutnosti změn z objektivních důvodů.

Kým bylo řešení podporováno?

Řešení je stabilně podporováno hejtmanem i ostatními členy rady kraje, rovněž se podařilo získat velkou podporu managementu úřadu. O podpoře svědčí následující skutečnosti:

- schválení finančních prostředků pro výstavbu první etapy projektu,
- vytvoření prostoru v organizační struktuře úřadu, vznik analytického oddělení, následně samostatného odboru analýz,
- schválení Strategie rozvoje datového skladu, která obsahuje záměr dalšího rozšiřování datového skladu.

Jak jste získali podporu Vašich zaměstnanců?

Vzhledem k tomu, že v podmínkách krajského úřadu jde o metodu zcela novou a diametrálně odlišnou od klasické práce s daty, považujeme získání podpory zaměstnanců za kritický faktor úspěšnosti projektu. Podporu jsme se snažili získat:

- kontinuální interní propagací datového skladu, včetně vysvětlování přidané hodnoty, kterou pro všechny zaměstnance využívání datového skladu přinese,
- průběžným školením zaměstnanců a osvětou,
- okamžitým řešením ad hoc požadavků zaměstnanců směrem k datovému skladu,
- maximálním přiblížením výstupů z datového skladu k uživatelům a tím i jejich maximálně pohodlné využití (předdefinované sestavy, zasílání dat emailem, zpravodaj o novinkách a aktualizacích skladu).

Na jaké překážky jste narazili a jak jste je překonali (je důležité identifikovat bariéry a chyby stejně jako úspěchy)?

Největší překážkou úspěchu byla (a stále je) nechuť některých zaměstnanců přijmout novou metodu práce s daty a nechuť učit se novým věcem. Je nutno vysvětlovat, že práce s datovým skladem a sdílení dat znamená přínosy jak v individuální rovině, tak v konečném důsledku pro úřad jako celek.

5. Nejvýznamnější výsledky řešení

Jaké byly hlavní výsledky?

Mezi hlavní výsledky projektu počítáme:

- fyzickou existenci 70 datových objektů a fungující mechanismy (datové pumpy) aktualizace dat,
- fungující přímý přístup do datového skladu pro zaměstnance kraje (intranet),
- fungující přímý přístup do datového skladu pro veřejnost v kraji (web Analytické a statistické služby kraje Vysočina, <http://analytika.kr-vysocina.cz>)
- uspokojivou návštěvnost interních i externích uživatelů (viz příloha 1).

Jak jste zjistili, jakých výsledků jste dosáhli?

Řešení existuje na úřadě fyzicky a je plně funkční. Návštěvnost je měřitelná, rovněž frekvence dotazů, připomínek a požadavků v zejména provozně-ekonomických datových tržištích roste. Důležitost řešení pro management dokumentuje rovněž to, že od roku 2008 bude vzdělávání v oblasti datových skladů součástí vzdělávacího systému krajského úřadu.

Jaké nástroje pro jejich měření jste použili a jak hodnověrné jsou důkazy?

Přímo měřitelné jsou interní i externí přístupy do datového skladu. Nelze bohužel věrohodně zjistit, zejména v interních přístupech, zda uživatel pouze „brouzdal“ datovým skladem, či data skutečně reálně využíval pro svoji práci.

Úsporu času nelze rovněž kvantifikovat zcela přesně, je založena na odhadu.

Vyskytly se nějaké specifické faktory, které mohly ovlivnit úspěch tohoto řešení?

Ne.

Projevilo se nějaký vedlejší negativní či pozitivní účinek?

K nejdůležitějšímu vedlejšímu pozitivnímu účinku počítáme zvýšení otevřenosti krajské veřejné správy směrem k veřejnosti.

6. Inovativnost a přenositelnost dobré praxe

Je toto řešení nové či inovativní, a pokud ano, v jakém smyslu?

Datový sklad přináší rychlost, kvalitu a efektivitu zpracování dat. Dostupnost dat "on demand" kdekoli a kdykoli je rovněž podstatným přínosem řešení. Zatímco v privátní sféře se využívání metod bussines inteligence stává standardem, v oblasti krajské veřejné správy je to určité novum. Nejvýraznějším rozdílem obou sfér je především šíře dat potřebných pro rozhodování.

Může být nebo bylo již toto řešení přeneseno / aplikováno v jiné organizaci či sektoru? Pokud ano, které jeho základní prvky? Nebo jste v tomto případě sami využili dobrou praxi od jiných organizací?

Ano, bezpochyby může. Při výstavbě datových skladů v jiných regionech je možné přenést naše dosavadní zkušenosti s výstavbou. V budoucnu bude pravděpodobně možná i výměna zpracovaných dat a tedy tvorba "virtuálního" datového skladu všech zapojených krajů. S výstavbou datového skladu započaly i další 2 kraje. Budoucí spolupráce a dosažení synergických efektů tak dostává konkrétní obrysy.

Jaké nejdůležitější poznatky / zkušenosti jste při realizaci řešení získali?

IT technologie v současné době zvládne téměř každý sebesložitější úkol a je schopna při správném nastavení zautomatizovat většinu administrativních úkonů. Úspěšnost implementace podobných IT projektů je kriticky závislá na kvalitě lidských zdrojů organizace.

Jaké je Vaše doporučení pro ty, kteří se zajímají o implementaci tohoto řešení ve své organizaci?

Výstavba datového skladu v podmínkách krajské veřejné správy není záležitost jednoho roku a není možná bez důkladného zvážení přínosů výstavby a bezvýhradní podpory top managementu organizace.

7. Hlavní přínosy projektu/řešení

Za hlavní přínosy řešení považujeme:

- centrální uložení dat v pevné a logické struktuře,
- snadná interní i externí dostupnost,
- úspora času při zpracování dat, rychlá on-line dosažitelnost dat,
- pravidelná aktualizace dat ve stanovených intervalech,
- zvýšení vypovídající hodnoty a kvality dat,

- možnost spojování dat provozních systémů, křížové dotazy,
- eliminace souběžného ručního zpracování dat několika pracovníky, eliminace duplicit,
- jednotnost výstupů kraje, zvýšení otevřenosti směrem k veřejnosti.